

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Cena: Posamezna štev. L 25
Naročnina: Mesečno L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190

Leto VII. - Štev. 4

Gorica - 27. januarja 1955 - Trst

Izhaja vsak četrtek

Veliko pohujšanje našega stoletja

Pravijo, da je papež Pij XI. nekoč dejal, da je veliko pohujšanje 19. stoletja odpad delavstva od Cerkve, veliko pohujšanje namreč za kristjane in ne za Cerkev, ker so dopustili, da so materialistični socialni nauki osvojili delavstvo, do čim so oni stali ob strani ali se celo vezali s kapitalističnimi meščanskimi strankami in postali tako sokrivci socialnega zla, ki ga je povzročil kapitalizem. Toda tudi naše 20. stoletje ima svoj veliki škandal in prav je, da nanj pokažemo s prstom, posebno sedaj, ko je tudi Cerkev o njem uradno spregovorila v nauku sv. očeta Pija XII. Veliko pohujšanje 20. stoletja pa je nacionalistična politika tako zvanih krščanskih strank v Evropi in zatiranje narodnih manjšin, ki nujno sledi taki nacionalistični politiki. Le pogledjmo malo na dejstva samo pri nas na Gorškem in na Tržaškem ter na Koroškem.

V Italiji je na vladi koalicija treh strank, med katerimi je daleko najmočnejša demokršćanska stranka. Zato nosi ta največjo odgovornost za vladno in državno politiko. Toda pogledjmo, kako se izvaja narodnostna politika pri nas. Dovolj, da se ozremo na šolsko polje. Tu se slovenski starši zaman borijo, da bi jim priznali pravico, svobodno izbirati šolo svojim otrokom. Če si optant, te pravice nimaš! Po kakšnem zakonu? Po določilih neke naredbe z ministrstva, ki so jo izsilili gorški politični krogi. Slovenski ljudski zastopniki so ponovno prosili gospoda prefekta v Gorici, da bi jim dal odgovor na vlogo, ki so jo vložili v tej zadevi. Ko so v pokrajinskem svetu razpravljali o krivici, ki se godi optantom, ker se jim krati osnovna državljanska pravica, da smejo sami izbirati svojim otrokom šolo, sta v deželnem zastopstvu posebno glasno zagovarjala krivično odredbo g. ministra dva demokršćanska svetnika. Zakaj? Ker sta skupaj z drugimi zastrupljena z onim strupom, o katerem govori sv. oče v zadnji božični poslanici in ki je zastrupil lahko rečemo vse življenje v Evropi, zlasti med obema vojnama, strup, ki se imenuje nacionalizem. O tem strupu pravi sv. oče: »Bistvo njih zmote obstaja v tem, da mešajo narodno življenje v pravem pomenu z nacionalistično politiko; narodno življenje, pravica in ponos vsakega naroda, se sme in se mora gojiti; nacionalistična politika, kot kal neštete zla, ne bo nikoli dovolj zavrnjena.«

Nacionalistična politika odgovornih politikov v naši deželi, ki se trenutno najbolj žarko kaže v prepovedi posejanja slovenskih šol otrokom opantov, zastruplja celotno ozračje tu na meji. Ob priliki bomo pokazali še na druge znake te zastrupitve in na druge zastrupljene osebe.

Ali tako ni samo tu v Italiji, isto se ponavlja na Koroškem in tam morda še v večji meri. Tudi tam so časopisi, ki pripadajo avstrijski ljudski stranki, tisti, ki se najbolj strastno zaganjajo zoper dvojezične šole na južnem Koroškem. In voditelj teh napadov v javnosti je koroški prvak avstrijske ljudske stranke (ÖVP) Karisch, kateremu stoji zvesto ob strani drugi tovariš, bivši nacisti. Ti bi hoteli vzeti koroškim Slovincem še zadnjo narodno pravico, ki so si jo priborili po drugi svetovni vojni, pravico do dvojezičnih šol.

Težko nam je, da moramo kazati na tako zastrupitev ravno pri zastopnikih onih strank, ki se priznavajo za krščanske ali se celo tako nazivajo. Še težje nam je in še bolj

smo osramočeni, ker njim nasproti stoji kot zagovorniki narodne strpnosti in narodnih pravic za slovenske manjšine tako tu v Italiji kot na Koroškem in na komuniste pri nas. Koroški deželni glavar Wedenig, voditelj koroških socialistov, je ponovno pokazal, da razume položaj slovenske manjšine v svoji deželi in da je voljan, ji priznati pravice, ki ji gredo. Tudi KPI v Gorici je v svojih izjavah do naše slovenske manjšine od vseh ostalih ital. strank najbolj strpna. Zavedamo se prav dobro, da je to le vaba, ki jo KPI nastavlja lahkovernim ljudem. Toda besede mičejo... In dejstva so dejstva.

Zelo težko nam je, ko gledamo tak položaj in premišljujemo besede Pija XII.: »Bila bi zgrešena politika združevanja oziroma bilo bi pravo izdajstvo če bi nacionalističnim interesom žrtvovali narodne manjšine, ki so brez moči za obrambo svojih najvišjih dobrin, svoje vere in svoje krščanske kulture. Tisti, ki bi tako delali, bi ne bili vredni zaupanja in bi ne ravnali pošteno...« (Pij XII., Božična poslanica 1954). Kako vzkladijo demokršćanski voditelji svojo politiko do slovenske manjšine s tem naukom Cerkve?

Ker dajejo krščanski politiki tako velik škandal, naj se ne čudijo, če se ljudske mase odvrčajo od njih in tudi od Cerkve in iščejo drugod pomoči. Njih odgovornost je velika pred Bogom in pred zgodovino.

Kriza ital. komunizma

Italijanski komunisti preživljajo zadnje čase precej hudo notranjo krizo, ki je stopila ob priliki njihove zadnje rimske konference zelo jasno na dan. Te konference, ki se je vršila v prvi polovici januarja, se je udeležilo kakih tisoč sto delegatov, ki pa niso bili izbrani po strankinih pravilih, ampak po svoji zvestobi do strankinega vodstva, torej pristransko. Že to dejstvo je vzbudilo prepričanje, da je vodstvo komunistične stranke hotelo na ta način zapreti usta nekaterim opozicijskim članom v stranki.

Da ni v stranki soglasja, je bilo razvidno tudi iz komunističnega glasila »Unità«. Ta dnevnik je že en mesec prej prinašal dvakrat na teden celo stran dopisov raznih komunističnih osebnosti, ki so napadali politično linijo strankinih voditeljev ter jim očitali konformizem, to je prilagojenost in popuščanje napram meščanskim strankam. Tako so kritizirali nekateri obnašanje komunističnega vodstva ob priliki ratifikacije pariških sporazumov v rimski zbornici. Drugi so zopet napadali sindikalno politiko Di Vittoria, češ da zasleduje z njo samo propagandne namene. Tretji so spet obsojali javne debate med komunističnimi in katoliškimi govorniki. Na te javne debate so bili komunisti v začetku zelo ponosni, toda kmalu so uvideli, da si z njimi niso pridobili katoličnanov, pač pa da so izgubili pri tem mnogo svojih pristavev. Ta nezadovoljnost z vodstvom komunistične stranke je prišla tudi na konferenci do izraza, poleg tega je vladala med navzočimi neka negotovost, kakšne odločitve bo konferenca sprejela.

Palmiro Togliatti, ki je povzel prvi besedo, je s svojim govorom

razočaral zbrane delegate. Vodja kom. stranke je govoril bolj o svojih osebnih stvareh, ni se pa dotaknil bistvenih vprašanj. Zadovoljiti je hotel obe nasprotni si struji, v resnici pa je ene in druge razočaral. Dejal je na primer, da so vprašanja notranje politike važna ter da jih je treba rešiti s potrebno odločnostjo, a takoj je pristavil, da se tudi vprašanja zunanje politike ne smejo več podcenjevati ter postavljati na drugo mesto. S tem je hotel reči, da se morajo komunisti v svojem delovanju ozirati na pomirjevalno politiko Sovjetske zveze. To Togliattijevo stališče je zavrnil takoj Luigi Longo ter predlagal kot predmet bodoče masovne agitacije: boj zoper monopol.

Se huji je bil baje nastop komunističnega voditelja Secchimarra, ki je ostro kritiziral birokratični in centralistični značaj strankinega delovanja. Tudi Umberto Terracini, ki so ga smatrali dosedaj za pristava »mehke« struje, je poudaril, da se ne strinja s Togliattijevo politično smerjo.

Toda to še ni bilo vse! Med Terracinijevim govorom je začela krožiti med zbranimi delegati neka izjava, ki je kritizirala politično linijo strankinega vodstva ter zahtevala bolj trdo, revolucionarno smer. Na izjavi ni bilo nobenega osebnega podpisa, ampak le skupen podpis: Tovariši komunistične akcije. Vsi so bili prepričani, da prihaja ta izjava od strani »trdihe« komunistov, to je s strani struje, ki zastopa brezkompromisno izvajanje komunističnega programa in ki ji je načeloval podtajniki ital. komunistične stranke, Pietro Secchia.

Togliatti je poklical takoj drugi dan svojega namestnika na odgovor. Kaj sta med seboj govorila, ni znano, a zdi se, da je Togliatti zahteval od Secchie, da mora potrditi svojo zvestobo stranki in njenemu sedanjemu vodstvu. Pravijo, da je bil Togliatti že pred zborovanjem podrobno informiran o novem uporniškega gibanju, ki se je bilo razvilo v nekaterih komunističnih federacijah severne Italije. O tem ga je informiral baje sen. D'Onofrio, ki se je bil podal v Turin, Milan, Parma, Ravenna in Firenze ter proučil razmere na licu mesta. Prišlo je tudi na dan, da je omenjena izjava prihajala iz vrst tega gibanja ter da so bili nekateri tovariši nalašč povabljeni v Rim, da bi to izjavo razširili med udeležence konference, potem ko so si oskrbeli njihove naslove s pomočjo rimске policije. To je bil za stranko tak škandal, da sta Amendola in Pajetta zahtevala za krivce najstrožjo kazen. Togliatti pa se je zbal še večjega škandala ter je odložil svoj obračun na čas po konferenci.

Se isti dan je nastopil na konferenci glavni upornik Pietro Secchia. Mnogi so se njegovega nastopa bali, drugi zopet veselili, ker so upali, da bo podal kako važno izjavo. Toda Secchia je ene in druge razočaral. Čeprav ni odobril Togliattijeve »mehke« struje, vendar se ni preveč izpostavil ter pustil s tem zborovalce v veliki negotovosti.

Rimska kom. konferenca se je zaključila, ne da bi bila dana zborovalcem možnost, da bi z glasovanjem odobrili eno ali drugo strujo. Togliatti je v svojem zaključnem govoru ponovil svoje mnenje o potrebi razširitve levičarske fronte in o možnosti sporazuma z demokršćansko, socialnodemokratsko, liberalno in republikansko stranko. Konferenca se je razšla, ne da bi bila razčistila odnose »trdihe« do »mehke« in ne da bi bila rešila kako važno vprašanje. Pretekli teden pa je prišla nenadna vest, da je vodstvo kom. stranke odstavilo Secchio od podtajniškega (podpredsedniškega) mesta ter ga določilo za glavnega regional-

nega tajnika kom. stranke v Lombardiji. To je na vsak način veliko ponižanje za Secchio, akoravno je Julij Cezar baje nekoč izjavil, da je rajši prvi v kaki vasi, kot drugi v Rimu.

Odstavitev Secchie, ki je prišel v konflikt z vodstvom kom. stranke, je več ali manj razumljivo, nerazumljivo pa je njegovo imenovanje za voditelja lombardskega komunističnega zbora, kjer se je disidenstvo baje začelo in kjer ima to uporniško gibanje največ pristavev. Ako vodstvo stranke ne odobrava Secchieve »trde« linije, zakaj ga torej pošilja v Milan, kjer bo to uporniško gibanje lahko še bolj okrepljeno? O tem vprašanju so bile dane že razne razlage. Eni so mnenja, da ima Secchia zoper Togliattija in druge kom. prvake take obremenilne listine v rokah,

Nevarna trenja na Daljnem vzhodu

Kitajski komunisti so zasedli zadnji teden otok Yikiangshan, ki leži kakih 300 km severno od Formoze, nedaleč od otokov Tachen, ki jih imajo kitajski nacionalisti v svojih rokah. Imenovani otok so napadli komunisti najprej z letali, nakar so izkrcali svoje čete ter ga po večdnevni bojih slednjič zasedli. Pri tem so utrpeli zaradi nacionalističnih zračnih napadov precejšnjo škodo na svojih ladjah.

Izguba tega otoka nima nobene strateške važnosti, obstaja pa nevarnost, da bi se utegnili iz takih spopadov razviti med komunisti in nacionalisti kakih huji konflikt. Zato so Združene države in Velika Britanija izrazile željo, da bi prišlo med obema kitajskima nasprotnikoma do kake pomiritve. Združene države, ki so kitajskim nacionalistom garantirale nedotakljivost Formoze in otokov Pescadores, želijo, da bi se nacionalisti umaknili z

da ga vodstvo stranke ni moglo popolnoma politično likvidirati. Drugi pravijo, da je Secchieva premestitev le dogovorjena igra, na podlagi katere bo Secchia držal v Severni Italiji trdo linijo, medtem ko bodo Togliatti in njegovi tovariši vodili v južni in srednji Italiji politiko spravljivosti in prilagoditve z meščanskimi strankami. Tretji so zopet mnenja, da spor v stranki resnično obstaja, tako da je moral celo Kominform vmes poseči ter prestaviti upornega Togliattijevega namestnika, seveda šele potem, ko je bil priznal svoj greh ter obljubil zvestobo strankini politični liniji. Ta razlaga se nam zdi še najbolj verjetna. Kako pa je v resnici bilo, ne bomo najbrže nikoli natančno zvedeli.

Al. P.

Konec kostariške „vojne“

Kostariška vlada je izdala zadnjo soboto poročilo, da se je boj zoper upornike srečno zaključil. Le na severu dežele da je ostalo nekaj raztresenih uporniških gnezd, ki pa se bodo kmalu vdala.

Zmago kostariških vladnih čet so odločila štiri letala, ki so jih Združene države prodale Kostariki za ceno štirih dolarjev. Uporniki so razpolagali s tremi letali, od katerih sta se dve umaknili na ozemlje Nikaragve, ki je obe letali zaslegla in njenih šest pilotov internirala. Upornikom je ostalo le eno staro letalo, s katerim si niso mogli veliko

pomagati.

Na poraz upornikov je vplivala neugodna smrt njihovega vodje stotnika Picada, ki je ob začetku preteklega tedna padel v bojih s kostariškimi vladnimi četami. Stotnik Picado je bil sin bivšega kostariškega predsednika, ki ga je bil sedanji predsednik Figueras spodil iz dežele.

Vojna med Kostariko in uporniki, ki so se zbirali v sosedni Nikaragvi, je zavzela le majhen obseg ter ni terjala vsega skupaj niti sto smrtnih žrtev. Se razume, da je tudi teh škoda.

CGIL izgubila 160.000 članov

Poročilo, ki ga je prinesla »L'Avvenire« in o katerega resničnosti ne moremo dvomiti, trdi, da je levičarska sindikalna konfederacija CGIL izgubila v enem letu (od 1953 do 1954) okoli 160.000 članov, medtem ko je članstvo ital. komunistične stranke nazadovalo za 25.000 oseb. Poročilo navaja za eno in drugo organizacijo natančno število njenih članov zadnjih dveh let, razdeljenih po pokrajinah.

Na podlagi tega poročila je ital. kom. stranka povečala število svojih članov v sedmih pokrajinah (regione) in sicer v Treh Benečijah, Markah, Laziju, Abruzzih, Pugliah, na Siciliji in Sardiniji. V ostalih pokrajinah je nazadovala. Na novo se je vpisalo v kom. stranko 21.947 o-

seb, odstopilo pa je 46.885 oseb, kar da zgubo 24.938 članov.

Še hujsje je bila prizadeta levičarska sindikalna konfederacija CGIL, ki je pridobila v enem letu 24.744 novih članov, a izgubila pri tem 184.512 članov. Razlika znaša 159 tisoč 768 članov in sicer v škodo CGIL.

Zanimivo je, da je izgubila CGIL v Lombardiji 75.597 članov, to je 12 odstotkov dosedanjih članov.

Vendar bi bilo zelo nevarno precejevati važnost teh izgub, kajti ital. komunistična stranka ima še vedno skoro dva milijona vpisanih članov in socialkomunistična CGIL zastopa še vedno koristi dobrih treh milijonov članov.

Četrta ned. po Razglašenju

Tisti čas je stopil Jezus v čoln in z njim so šli njegovi učenci. In glej, nastal je na morju velik vihar, tako da so čoln zagrinjali valovi — on je pa spal. In pristopili so učenci, ga zbudili in rekli: Gospod, reši nas, utapljammo se. — In Jezus jim reče: Kaj ste boječi, maloverni? — Tedaj vstane in zapove vetrovom in morju — in nastala je velika tišina. Ljudje so se pa začudili in so govorili: Kdo je ta, da so mu pokorni vetrovi in morje?

*

Res, »Kdo je ta?« se vprašamo tudi mi. Kakor gospodar, ki v svoji hiši poljubno razpolaga s svojo lastnino, tako daje Kristus povelja nebu in zemlji in vse ga uboga. Saj je to eden najbolj veličastnih čudežev. Da je Kristus hotel na tak nezasiščen način pokazati svojo moč, je moral imeti svoje važne vzroke.

Poglejmo! Kristus se hoče z učenci prepeljati na drugo stran jezera. Toda, zakaj vendar? Saj pride vihar in lahko utonejo. — Naj bo vihar! Morali se bodo boriti proti valovom z obupnim naporom. — Nič ne de! In preplah, obup, ko bodo gledali v oči smrti? — Četudi! In gredo naproti gotovi pogubi. Kakor igrača so za Kristusa vse neznanske naravne sile. Čudež — pa šola za apostole.

Uspeh te šole vidimo v poznejši mladi Cerkvi. Herod je novo vero hudo preganjal; umoril je že apostola Jakoba, zdaj je na vrsti druga žrtev, Peter, ki mu je namenjena

ista usoda. Tokrat bo zmagoslavje večje, saj je to njen poglavar sam. Preplašeni kristjani neprestano molijo za Petra. Cerkev je v nevarnosti, da jo uničijo, bliža se konec, kristjanov je premalo. Herod jih bo zatrl z lahkoto. Ali — zadnjo noč pred usmrtnitvijo stopi k Petru v ječi angel Gospodov. S Petrovih rok padejo verige, ki so ga vklepale, mimo straž gredo čisto neopaženo in železna vrata se pred Petrom sama odpro, — prost je!

V obeh primerih nastopa na tak sijajen način božja moč v obrambo Cerkve. Silen klic na pomoč, neprestana molitev jo je izprosila.

K obljubi Kristusovi o nepremagljivosti Cerkve prispeva svoj znaten del molitev vernikov zanjo. Če je njenim nasprotnikom na tem, da jo ovirajo in nazadnje uničijo, mora njenim otrokom biti še bolj pri srcu, da delajo in molijo zanjo. Ali ni ona rodila tebe v krstu za življenje milosti? Hranila te z besedo božjo in z zakramenti? Klicala te na pravo pot, ti grehe odpustila in ti dajala v jed kruha iz nebes? Hoče te pospremiti zadnje trenutke življenja do vrat večnosti? Ona, tvoja mati, — ti njen otrok.

Brezbrižno stani ob strani in gledati mirno, kako ona zate dela in trpi, ki ni to zelo podobno sinu, ki je svojo mater zatajil? Naša resnična dolžnost je torej, da z njo sodelujemo, da jo branimo in zanjo molimo. Gospod, otmi nas! Z njeno usodo je močno povezana tudi naša usoda.

Govor msgr. Ukmarja na pogrebu † preč. g. A. Gabrovška v Boljuncu 21. januarja 1955

Častiti gospodje in ljubi verniki! Bližnjakom se je v sredo jutraj raznesla nepričakovana in pretresljiva vest, da se je upravitelj te nove boljunjske župnije, č. g. A. Gabrovšek, zadet ponoči od srčne kapi, preselil v večnost in so ga proti dnevu našli mrtvega v župnišču. Danes smo se pa zbrali v velikem številu iz Brega in iz tržaške okolice, da pospremimo zemeljske ostanke tega blagega gospoda k zadnjemu počitku. Če nam je ob vsakem pogrebu žalost stiska srce, je pa ta žalost še toliko večja, ko se verniki poslavljajo od svojega dušnega pastirja in ni duhovniki od sobrata, ki nam je bil kakor ukraden iz naše srede in tako naglo poklican iz te solzne doline pred večnega Sodnika.

ZIVLJENJE A. GABROVŠKA

Pokojni g. župni upr. se je rodil v Rovtahu, v sedanji Sloveniji, dne 24. oktobra leta 1891; učakal je torej 63 let, dva meseca in 25 dni. V duhovnika je bil posvečen dne 29. junija leta 1915, med prvo svetovno vojno; bil je torej duhovnik 39 let, 6 mesecev in 20 dni. Služboval je prvih devet let v Hrušici in Podgradu, kjer je pomagal tudi pri tamošnjih socialnih ustanovah v pomoč kmetskemu ljudstvu. Nato je bil 17 let v Rojanu, kjer je veliko storil za tamošnjo Mar. družbo. Dosti je prebival za časa političnih homatij kot preganec v Bergamu. Povrnivši se v naše kraje je služboval nekaj časa v Divači in v Dolini, zadnjih skoro šest let pa tukaj v Boljuncu, kjer je mnogo žrtvoval za cerkev in rad pomagal dijakom prav kot dober oče.

To so kratki podatki iz duhovniškega življenja in delovanja pokojnega g. žup.

Mati usmiljena

Iz pridige ob zaključku Marijinega leta: »Prihodnje Marijino leto bo čez petdeset let: izmed prisotnih ga bodo večinoma dočakali le otroci. Ostali bomo že prej zapustili to solzno dolino, naše telo, našo prisilno ječo, v katero je vklejen naš duh.

Ko se praznuje praznik kakega svetnika, se skuša dati na oltar kaka relikvija; ko je Marijin praznik pa tega ni treba. Mati Marija je že v sveti Hostiji, saj v njej je njen Sin, sad njenega telesa, njene krvi. Ako ste žalostni, ako ste obupani, ako ste maloverni, ako ste betežni, obrnite se do nje za pomoč, saj ste vendar njeni otroci: ona je mati usmiljena, zato vas bo razumela, zato vas bo potolažila, vam bo priskočila na pomoč.

Nikdar, nikdar ne zabite, da mi vsi smo njeni otroci.

Amen.

J. GORJAN

bleme in tudi za vse socialne, kulturne in narodne potrebe našega tako stiskanega ljudstva, v kojega blagor se je žrtvoval tudi s spretnim peresom in tiskano besedo.

KRISTUS JE NASE UPANJE

Moji častiti poslušalci! Ko se danes poslavljamo od pok. g. Andreja, žalujemo mi duhovniki po dobrem sobratu, žalujete vi, ljubi verniki, po vestnem dušnem pastirju. Vendar mi, ki nam sveti luč božjega razodetja, ne žalujemo ob odprtem grobu kakor tisti, ki nimajo krščanskega upanja (1 THES. 4,13). Saj nam je v Kristusu zasvetilo upanje blaženega vstajanja, da če nas od ene strani žalosti zavest, da bomo gotovo umrli, nas od druge strani tolaži obljuba bodoče neumrljivosti. Pravim vernikom se namreč ob smrti življenje ne odvzame docela, temveč se le spremeni, in ko se zruši revna bajta tega umrljivega telesa, se pozida večno bivališče v nebesih (Prav. 16,13).

V tej veri na večno posmrtno življenje molimo, delajmo in trpimo, mi duhovniki in vi, dragi verniki. Kako resno je sedanje življenje, ker je priprava na večno življenje. Pokojni g. župni upravitelj je dostikrat in dobro oznanjal božjo besedo, vendar najbolj pretresljivo nam pridiguje danes, ko po nagli smrti mrtev leži v svoji župni cerkvi. Čujte, tako nam pokojni molče kliče, čujte, ker ne veste ne dneva ne ure (Mt 25,11). S strahom in trepetom delajte za svoje zveličanje (Phil. 2,12). Kaj pomaga človeku, če pridobi ves svet, svojo dušo pa pogubi? (Mt 16,26). Zato pa bodite stanoviti v dobrih delih in neomahljivi sredi tega pohujšljivega sveta, v sveti, da vaš trud ni in ne bo prazen v Gospodu (1 Cor 15,58) in da se trpljenje sedanjega časa ne da primerjati s slavo, ki se bo razodela nad nami (R 8,18).

SKRIBIMO ZA DUHOVNIŠKI NARAŠČAJ

Glejte, umirajo duhovniki, a naš duhovniški stan ne bo izumrl in Cerkev Kristusova ne bo izumrla do konca dni. Tu polagamo v hladni grob enega duhovnika, dragod po svetu jih polagajo na stotine, pa istočasno deli Bog milosti novih poklicev. Zanimajte se tudi vi, dragi verniki, za naš domači duhovniški naraščaj. Da, še več prosim: naj zavlada v vaših družinah lepo krščansko življenje in iz takih družin nam dajte dobrih fantov, da bomo imeli zadostno število dobrih domačih duhovnikov, saj je tak duhovnik res velik blagoslov in v sedanjih časih marsikje skoraj edina duhovna zaslomba tlačnega naroda.

Ker je pa ideal svetega duhovnika visok in težko dosegljiv, zato prosim molite za nas duhovnike, za žive, da ne opešamo na strmi poti k svetosti, za pokojne, da čim prej pridejo do našega velikega in večnega Duhovnika Jezusa. — In tako priporočam tudi pok. g. Andreja v vaše molitve in blag spomin. Naj nam bo spomin na njegovo delo in trpljenje vedno bodrilo, da vztrajamo v sveti veri in da po sveti ljubezni pridemo vsi, duhovniki in verno ljudstvo k Njemu, ki je večna ljubezen.

Iz življenja Cerkve

SKLEP SV. LETA V SANTIAGU

V Santiagu na Španskem je kardinal Fernando Quiroga zaključil sveto leto. Tekom leta je obiskalo baziliko sv. Jakoba 520 različnih romanj. Največ jih je bilo iz Španije same, vendar so bile tudi druge evropske države precej močno zastopane, zlasti Francija, odkoder je prišlo 41 romanj.

KRSTI V TOKIJU

Na božični dan so v Tokiju na Japonskem krstili 388 ljudi, med njimi je bilo 24 visokošolcev.

FRANCOSKE SKOFIJE ZA-POMOČ BEGUNCEM

Francoski škofje so sklenili, da bo vsaka francoska škofija prevzela skrb za eno begunsko taborišče v južnem Vietnamu. Vedno nove skupine preganjanj katoličani prihajajo iz severne Indokine. Koelnski kardinal Frings je tudi ponudil, da bo njegova škofija skrbela za eno indokinsko taborišče. Pomoč ameriških katoličanov v južnem Vietnamu upravlja msgr. Jožef Harnett, ki je deloval več let v Trstu.

Uradno so v Združenih državah odpravili vse rasne razlike med črnci in belci. Vkljub temu so črnci še vedno zapostavljani. V težkem položaju so črni duhovniki, ki morajo večasih delovati med belimi ljudmi. Na zborovanju društva za katoliško sociologijo v Čikagu so poudarjali, da je treba v ljudeh poglobiti prepričanje, da so pred Bogom vsi ljudje enaki. Le tako bo polagoma izginilo dejansko zapostavljanje črncev.

LEPA NAGRADA

Saudski vladar je objavil kraljevski dekret, po katerem bo dobil vsakdo, ki bo znal na pamet koran — to je muslimansko sveto pismo — nagrado 2000 enot saudskega denarja, kar odgovarja 300.000 lir. Tisti, ki računajo na nagrado, se morajo javiti krajevemu sodniku, ki jih bo izpral in jim izdal potrdilo, s katerim bodo lahko dvignili nagrado. Zmagovalci bodo vpisani v častno knjigo in bodo imeli pri uradnih sestankih privilegirane sedeže.

MISIJON V PARIZU

V Parizu so začeli izredno obsežen misijon, ki bo trajal do velike noči. Vrši se v nešteti mestnih župnijah, ki štejejo skupaj 250.000 ljudi.

KARDINAL VIŠINSKI

12. januarja sta minili dve leti odkar je bil povišan v kardinala poljski primas, nadškof Višinski. Pred kratkim so krožile novice, da je kardinal bolan in da so ga pripeljali v Varšavo. »L'Osservatore Romano« piše, da moremo o kardinalu sedaj vedeti samo naslednje: da mu je bila odvzeta svoboda; da je v neznanem kraju pod komunističnim varstvom, ker je hotel ostati zvest svojim dolžnostim, kot duhovnik in dušni pastir.

PRI RADIJSKI ODDAJI »VERA IN NAŠ CAS« JE V NEDELJO 30. JANUARJA OB 11.15 NA SPOREDU RAZGOVOR Z MISIJONARJEM G. PAVLINOM O KITAJSKI IN HONKONGU.

SPREMEMBE V LURDU

Po zamisli škofa iz Lurda so ustanovili mednarodni odbor, ki naj bi preučil načrt za potrebne spremembe v tem važnem romarskem središču. To pa zato, ker bo leta 1858 stoletnica prikazovanj in pričakujejo veliko romarjev.

KOMUNISTIČNO DELOVANJE MED MLADINO

Dnevnik »L'Osservatore Romano« (12. jan. t. l.) prinaša naslednji dogodek: Neki župnik je srečal na cesti dečka in ga je ustavil. Vprašal ga je, zakaj ni prišel h krščanskemu nauku. Deček se je prestrašil, kakor bi ga kdo zasačil pri zločinu. Začel se je izgovarjati:

»Nimam časa! Moram hiteti. V nedeljo bom prišel!«

»Počakaj vendar, otrok moj! Kaj pa no-

siš?« ga je vprašal župnik.

»Moram iti, moram iti!«

»Povej mi vendar, kaj nosiš pod pazduho?«

»Ne, ne!« Otrok je bil ves zmeden.

Imel je s seboj osem izvodov komunističnega mladinskega lista »Pionire«, ki bi jih moral razdeliti svojim tovarišem. Zabičali so mu: Gorje, če zgubiš kak izvod! Skrivaj jih moraš razdeliti med osem svojih tovarišev iz takih družin, ki niso komunistične. Nihče te ne sme odkriti. Nagradili te bomo, če boš pridobil druge otroke; nasprotno pa boš strogo kaznovan, če bi odpadel kak tovariš pionir.

Deček je jokaje zbežal in kričal: »Kaj mi bodo naredili sedaj!« Vse to je župnik povedal svojemu škofu Socche-ju.

Tudi med našo mladino komunistični aktivisti neutrudno delajo. Potrebno bi bilo, da bi starši bolj pazili na svoje otroke.

Zanimivo božično voščilo

Za božič je »Alleanza del Credore« — Zveza vere v Španiji poslala preko barcelonske radijske postaje božično poslanico španskih katoličanov vsem bratom onstran železne zavese. Najprej so poslali poslanico za vse narode v štirih jezikih: v španščini, francosčini, angleščini in nemščini. Nato pa je bila oddaja za vsak narod posebej v njegovem jeziku. Pred vsako oddajo so zavrteli ploščo z božično pesmijo.

Tudi Slovencev so se spomnili. Najprej so zavrteli ploščo s pesmijo »Glej zvezdice božje...« nato pa je slovenski visokošollec prebral naslednje voščilo španskih katoličanov Slovencev v domovini:

»Slovenici in Slovenke! Naši bratje in sestre po veri! Združeni z vami v srehi in mislih v »Zvezi vere« se obračamo na vas s svete gore Monserrat v Španiji, ob Devici Mariji in Jezusovih jasliah. Španski katoličani upamo, da izražamo čustva vseh katoličanov sveta, ko vam pošiljamo poslanico vere, upanja in ljubezni. Poznamo veličino vaše preizkušnje. V duhu poljub-

ljamo vaše verige in vaše rane, posebno pa imamo globoko spoštovanje do vaših škofov in duhovnikov, ki med vami in z vami trpijo ponižujoče jetništvo.

Predragi bratje in sestre! Sprejmite dokaze našega občudovanja, saj ste v zgled vsemu svetu in boste tudi bodočim rodovom. Blagor vam, ker trpite preganjanje zaradi pravice. Božič je še posebno vaš praznik, ker lahko tudi vi nase obrnete Jezusove besede: »Jaz sem zato rojen in sem zato prišel na svet, da spričam resnico.« Niste sami, ker vas nismo pozabili. Ne prestando, vsak dan molimo za vas in za spreobrnjenje vaših preganjavcev, da bi jih ganil glas Gospodovih besed: »Savel, Savel, zakaj me preganjaš?« in da bi se tako spreobrnili in rešili. Bratje in sestre v Sloveniji, vztrajajte neomajni v veri! Zmaga je vaša, zmaga ljubezni nad sovraštvom, kajti Kristus je rekel da peklenska vrata... ne bodo zmagala.

Zivel Kristus Kralj! Zivela Devica Marija, naša Kraljica! Zivel sv. oče!

Šolske razmere v Trstu

Nedavno je naš list poročal o razmerah in spremembah pri šolski upravi v Trstu. Slovence smo daleč od vsakega odločanja v šolskih zadevah. Čeprav nedavno podpisani Sporazum zahteva pravično udeležbo v šolski upravi, so se vse spremembe izvršile s tem, da so na Slovence hude pozabili. Naša zahteva pa gre dalje: o naših šolah hočemo odločati tudi mi.

MALO STATISTIKE

Nedavno je Ravnateljstvo za državno šolstvo objavilo statistiko o položaju na šolah in ugotovilo, da je na:

na slovenskih šolah 3641 učencev, na italijanskih pa 29.573 učencev;

na slovenskih šolah 204 razredov, na italijanskih 1278 razredov;

na slovenskih šolah 170 učilnic, na italijanskih 778 učilnic;

na slovenskih šolah manjka 16,7% učilnic, na italijanskih manjka 39,1% učilnic.

Položaj glede prostorov se je za italijanske šole občutno izboljšal, ko so zavezniške vojaške sile vrnille vse šolske stavbe nazaj svojemu namenu. Prav tako pa so odobreni načrti in krediti za nove šole na Greti in Sv. Jakobu. Pri vsem obravnavanju šolskih potreb pa so pozabili na nedovršeno novo šolo za Slovence pri Sv. Ivanu. Potreba po telovadnici je velika in morajo dijaki hoditi k telovadbi v Rojan, oziroma k Sv. Jakobu. Slovenski gimnaziji so le prebelili prostore in se mora s tem zadovoljiti.

IZREDNA DOKLADA ZA UPRAVNO IN POSTREŽNO OSEBJE

Veliko je že bilo pisanja o izredni dokladi ali emergenci. Zadnje mesece obstoja vedno večja nevarnost o ukinitvi te izredne doklade. Pa ni naš namen govoriti o ukinitvi. Povedati moramo naši javnosti, kak birokratizem vlada o tej zadevi, in da še 18 uslužbencev slovenskih šol vedno mora potrpežljivo čakati na to nakazilo. Zadeva je naslednja. Za nekatere šole bi morala občina odnosno provinca nositi stroške za tajnice in sluge. Ker je izredna doklada bila odobrena le državnim nameščencem, jo Višja šolska uprava ni priznala 18 Slovencev, češ da so plačani od občine, odnosno od provinc. Seveda je to osebe namestila Višja šolska uprava in ga vedno plačevala po tabelah kot državne nameščence, torej mnogo manj, kot pa dobivajo občinski ali pa oni od provinc. Ti reveži tako ne dobivajo iste plače kot državni, ker ne dobivajo emergenc. Ne dobivajo plače, kot jo imajo občinski in oni od provinc. Prav tako pa niso dobili dveh plač kot nagrado, kar so dobili občinski in provincialni.

Molitvena osmina za zedinjenje

Od 18. do 25. januarja obhajajo po vsem krščanskem svetu molitveno osmino za zedinjenje vseh kristjanov v eno Cerkev. Tudi gorški Slovenci smo lepo praznovali to osmino v stolni cerkvi. Udeležba sicer ni bila izredno velika, ker so se naši ljudje zadnje čase precej pomehkužili, tako da so jim postale zgodnje pobožnosti prevelike žrtve. Vendar, kar se nas je udeleževalo te lepe in tako pomenljive molitvene osmine, smo vsi odnesli s seboj globoko zavest, da smo vsaj deloma izpolnili svojo dolžnost.

Belgija potrdila pariške sporazume

Belgijska zbornica je pretekli teden ratificirala pariške sporazume z 181 glasovi proti 9 nasprotnim in dvema vzdržanima.

Pariški sporazumi so bili koncem preteklega tedna tudi na dnevnem redu kanadske zbornice. Debat o sporazumih je odprl kanadski zunanji minister Pearson, ki je poudaril, da so sporazumi samo obrambnega značaja ter da smatrajo Zapadna Nemčija in ostale svobodne države oborožitev za tragično potrebo.

Begunci iz Vzh. Nemčije

V letu 1954 je prišlo v Zahodno Nemčijo 145.000 beguncev in 16.000 izgnancev, kar znači, da je pribežalo iz Vzhodne Nemčije dnevno 440 oseb.

Sestanek zaupnikov Slovenske katoliške skupnosti za Goriško

V nedeljo popoldne se je v Gorici vršil sestanek zaupnikov Slovenske katoliške skupnosti za Goriško. Da je bil zelo potreben, je dokazala nenavadno velika udeležba. Zastopani so bili prav vsi slovenski kraji na Goriškem.

Sestanek je vodil dr. Anton Kacin. Brž po otvoritvi in pozdravu je dal besedo enemu izmed navzočih duhovnikov, ki je na kratko, a izčrpno razložil nujno potrebo, da se tudi katoličani aktivno udeležujemo političnega dela, kajti politika v katoliškem smislu pomeni skrb in zanimanje za javne zadeve. Če kje politično delo obstoji samo v prepiru in spletkah, so tega krivi ljudje, ki to stvar napačno razumejo. Tudi duhovniki imajo pravico, da se zanimajo za politično delovanje, saj so prav tako svobodni državljani kot drugi.

Sledilo je POROČILO O DELU KATOLISKE POLITIČNE SKUPINE

v zadnjih letih. Na Goriškem ima katoliška politična organizacija že skoraj stoletno nepretrgano tradicijo. S svojim delom ni prenehala niti pod fašizmom in med drugo svetovno vojno. Jeseni leta 1945 je kat. pol. organizacija sprejela najvažnejši in za slovensko manjšino v Italiji najpomembnejši sklep zadnjih desetletij, da naj njeni zastopniki organizirajo slovenske srednje in osnovne šole na Goriškem, ki je bila tedaj pod zavezniško upravo. To se je tudi izvršilo. Če bi se slovenske šole ne odprle takrat, bi se pozneje tudi ne. Tako pa jih imamo in jih bomo imeli tudi v bodoče.

V januarju 1947 je v borbo za narodne pravice Slovencev stopila tudi narodna napredna stranka, ki je tudi stala na protikomunistični podlagi. Obe skupini, to je katoliška politična organizacija in napredna stranka sta sestavili skupen delovni program in skupen odbor, ki se je imenoval Slovenska demokratska zveza. Ohranili pa sta vsaka svojo lastno organizacijo. SDZ je reševala skupne narodne zadeve. Udeležila se je večkrat upravnih volitev in tudi pri volitvah v državni zbor ni držala križem rok.

Tržaški Slovenci pri dr. Palamari

V ponedeljek 24. t. m. ob 18. uri je generalni vladni komisar za Tržaško ozemlje dr. Palamara v palači tržaške prefekture sprejel skupino zastopstva vseh tržaških Slovencev, ki sta ga vodila slovenska občinska svetovalec dr. Josip Agneletto in dr. Dekleva. Zastopniki, ki so se z dr. Palamaro zadržali dve polni uri, so predstavniku ital. vlade v Trstu obrazložili vse najvažnejše upravičene zadeve slovenskega prebivalstva s posebnim ozirom na pravice zajamčene v manjšinskem statutu londonskega sporazuma, ki ga po treh mesecih od prevzema uprave na področju A po ital. oblasteh, še nikjer in v ničemer niso začeli izvajati. Posamezne člene so dr. Palamari v luči slovenskih sedanjih razmer in potreb predočevali izmenoma: dr. Agneletto, dr. Dekleva, Legiša Drago, Gombač in Bernetič Marija. Prišlo se na reševanje vseh neštete diskriminacije na vseh različnih toriščih javne uprave na škodo Slovencev ter njihovega gospodarskega in kulturnega udejstvovanja tako v polpretekli fašistični dobi, kakor tudi v vseh povojnih letih do danes. Dr. Palamara baje ni kazal za vse

V deželi Skipetarjev

Kot edina dediščina vsega bogastva prednikov mu ni ostalo drugega kakor onečeno ime. Očeta Anastaziju se je otrok smilil, hotel ga je vzeti k sebi, pa ta ponosni deček, ki je imel v žilah divjo očetovo kri, ni hotel sprejeti župnikove dobrote. Rajši je odšel iz svojega kraja. Dobila je sprva v Lešu službo vajenca, kar mu pa ni ugajalo zaradi vsakdanjega, navadnega življenja. Pozneje se je zaposlil pri lastniku neke jadrnice v Ulčinju in šel potem z ladjo do Carigrada. Od takrat se ni več vedelo zanj. Zgubil se je v velikem mestu kakor lopata brez toporišča (albanski pregovor).

Sedaj je pa kar naenkrat nepričakovano prišel v Kryez.

Govorili so tu in tam, da so ga videli; posebno še neka žena, ki je nabirala drva v gozdu, je zatrjevala, da ga je videla v gozdu s hrastovim deblom na hrbtu.

Nekaj dečkov je šlo na njegovo dvorišče. Tam so našli najboljši prostor po-

Za Slovensko katoliško skupnost — to ime si je organizacija prizela pred tremi leti in aprilu 1952 — je nastal nov položaj, ko se je vrnil v Trst znani dr. Eng. Besednjak, ki je bil odsoten dvajset let. Lani je začel izdajati »Novi lista«. V Trstu se je vgnedil v SKSZ. Znaki kažejo, da namerava ustanoviti na Goriškem nekako katoliško politično skupino. Zato smatramo za potrebno, da SKS na Goriškem spet stopi na plan in pove, da katoliška politična stranka na Goriškem že živi in dela in da ni prav nič treba ustanavljati kako drugo.

TROJANSKI KONJ

V tej zvezi je navzoči dr. Kranner povedal zgodbo o trojanskem konju, ki jo komunistične učne knjige navajajo kot najlepši primer za vdiranje v nekomunistične in protikomunistične organizacije. Ta zgodba je stara že skoraj tri tisoč let. Ko Grki v desetih letih niso mogli zavzeti trojanskega mesta, so zgradili velikanškega lesenega konja, ga pustili pred mestnim oziidjem, sami pa navidezno odjadrili. V lesenem konju so se skrili največji grški junaki. Trojanci so od veselja, da je vojne konec, odprli mestna vrata in se gostili in popivali. Ponoči pa so skrili Grki prišli iz konja in pobili Trojance. Tako je tudi danes. Komunisti se skrivajo v razne navidezno nedolžne organizacije, da premamijo nasprotnike, da jim nehotoma pomagajo.

SKLEPI

Zaupniki so soglasno potrdili, da se mora Slov. kat. skupnost spet organizirati po deželi. Glavni odbor naj se izpopolni, da bo štel vsaj sedem članov. Osnuje naj se širši odbor tridesetih članov, v katerem naj bodo zastopani vsi goriški kraji, v katerih prebivajo Slovenci. SKS naj ostane v Slov. dem. zvezi ter naj še naprej sodeluje v njej, pri vseh narodno-političnih akcijah. Odbor naj prireja sestanke po deželi in večje sestanke v Gorici.

V razgovor o raznih točkah dnevnega reda so živahno segali vsi navzoči. Uspeli sestanki se je zaključil po dobrih dveh urah.

iznešene probleme posebno velikega zanimanja, zlasti za ne za priznanja in izvedbo enakopravnosti v pogledu dvojezičnih napisov na javnih ustanovah in cestnih kžiščih na področju mestne občine, kakor tudi ne za sorazmerno udeležbo Slovencev pri javni upravi, o čemer je med ostalim obširno govoril dr. Agneletto. Končno je vladni komisar izjavil, da se bo držal statuta, čeravno ni, — kot rečeno — pokazal razumevanja za praktično in dosledno izvajanje določb v vseh smereh.

Dr. Palamara in ital. vlada naj končno uvidita, da je praktično izvajanje določb manjšinskega statuta preskusni kamen in obenem nepotvorjeno zrcalo italijanske demokracije za ves širni svet, predvsem pa ne smeta pozabiti, da so Slovenci praznih, nikoli izpolnjenih obljub že zdavnaj naveličani!

Slovenske občine so pri vl. generalnem komisarju zastopali župani in svetovalci po naslednjem redu: Občina Nabrežina — župan Terčon, podžupan Floridan, svetovalec Legiša in dr. Škrk; občina Zgonik — župan Obad in podžupan Vodopivec Just;

občina Repentabor — župan Škabar; občina Dolina — župan Lovriha in občina Milje — svetovalec Vatovec. — Z mestnimi svetovalci vred šteje torej ta skupni odbor za izvedbo določil manjšinskega statuta — kot predstavniki forum vseh Slovencev — štirinajst članov. Želimo mu, da bi obče slovenske koristi pri oblasteh čim uspešneje zastopal in branil ter čim več dosegel.

Djilas in Dedijer obsojena

Pretekli ponedeljek se je v Beogradu vršila sodna razprava proti Djilasu in Dedijeru. Razprava je trajala nepretrgoma od 8. ure zjutraj do polnoči in sicer tajno. Le ob začetku so bili navzoči jugoslovanski časnikarji, dočim se tuji poročevalci razprave sploh niso smeli udeležiti. Djilas in Dedijer sta bila obtožena, da sta v Titovi odsotnosti nameroma dala klevetniške izjave tujim časnikarjem na račun Jugoslavije ter s tem škodovala njenemu ugledu. Na podlagi te obtožbe je sodišče obsodilo Djilasa na 1 leto in pol zapora pogojno za tri leta; Dedijera pa na 6 mesecev pogojno za dve leti.

Zanimivo je dejstvo, da je jugoslovansko časopisje o pripravah za ta proces povsem molčalo. »Slov. poroč.« n. pr. ni do ponedeljka napisal niti vrstice o tem.

Jugosl.-Ital. trgovska pogajanja

V Rim je preteklo sredo dospelo jugoslovansko zastopstvo, da zaključijo pogajanja za sklenitev novega trgovskega sporazuma med obema državama. Jugoslovansko delegacijo vodi dr. Pavlič. Baje bodo ta pogajanja zaključili ta mesec, ker menijo, da je do ugodnega zaključka mnogo pripomoglo italijansko zastopstvo, ki je pretekli mesec obiskalo Beograd. — V Vidnu se pa istočasno vršijo pogajanja za ureditev obmejnega prometa med tržaškim ozemljem in Jugoslavijo. Nekateri napovedujejo, da bodo na teh razgovorih prišli do ustanovitve obmejne cone za prosto kretanje. A to so za sedaj le glasovi.

Zasluzena klobuta

Preteklo nedeljo 23. t. m. ob 9h dopoldne se je v prostorih titovskega tržaškega Planinskega društva, v ulici Machiavelli 13, vršil toliko pričakovani občni zbor Ak. kluba Jadran.

Predno preidemo na podrobnejši opis ozračja, v katerem se je glasovanje vršilo, kakor tudi na zanimiv rezultat, ki ga je to glasovanje dalo, naj povemo slovenski javnosti, da je bil sloviti Ak. klub Jadran v začetku popolnoma antikomunistično usmerjen, nato pa je, potem splet in podtalnih rovarjenj komunistov in njihovih spotnikov, prešel dejansko (čeravno ne formalno) v popolnoma rdeče roke, iz katerih se je sedaj, upajmo, da nele začasno, s težavo izmotal.

Spričo kaj rahle hrbtenice in politične nerazglednosti nekaterih liberalnih akademikov na eni — ter servilne predanosti vseh besednjakovskih akademikov komunizmu na drugi strani — je »Jadrana« v zadnjih časih postal navadna titovska ustanova, ki se je izživljala v glavnem v tem, da je tu pa tam priredila kak zabavni večer, skrbela za ugled in napredek s tem, da je povabila znanega razbijača slovenskih protikomunističnih vrst na Tržaškem, da je članstvo od časa do časa uspevalno napajal s svojo politično modrostjo, ter organiziral periodične »poučne« izlete v »svobodno« domovino.

Odveč bi bilo tu poudarjati upravičeno zaskrbljenost, ki je vladala v katoliškem

in v vsem slovenskem antikomunističnem in protisopotniškem taboru zaradi dejstva, da se bodoča slovenska inteligenca, brez najmanjšega odpora in čuta odgovornosti, tostran železne zavese elegantno, udobno in svobodno pogreza v materialistični in ateistični komunizem, odnosno v breznačno, nečastno in vsega prezira vredno sopotništvo.

Ta občni zbor pomeni v danih razmerah (skoro polovico titovsko-besednjakovsko usmerjenih visokošolcev, ki tako rekoč »igrajo« doma, v lastnih prostorih, v dobrem zavetju »naprednih« starešin in v elegantnem spremstvu dopisnikov »socialistične štampe«), vsekakor precejšnjo drznost, s katero niti rdeča čarodeja Skrinjar in Bizjak nista v zadostni meri računala. Končno naj v dopolnilo navedemo še dejstvo, da je vsak komunistični, odnosno priprezniški akademik pri volitvah zastopal poleg sebe še po dva odsotna študenta, študirajoča v Ljubljani. Kljub vsemu pa je končno glasovanje dalo naslednji izid: za titovsko listo (preds. komun. Bizjak, tajnik Stefančič, besednjakovec), je glasovalo skupno 26 študentov, proti pa 31. Slednja skupina (liberalci) je odnesla zmago s petimi glasovi večine. Očividci pripovedujejo, da je »socialiste« Skrinjarja,

Z GORIŠKEGA

Seja občinskega sveta v Gorici

Dne 18. januarja se je prvič v letošnjem letu sestal mestni občinski svet. Najprej se je župan dr. Bernardis oddolžil spomenu umrlega svetovaleca dr. Poduie, ki je v občinskem svetu zastopal ezule. Predstavniki MSI prof. Venuti, je takoj nato začel poveličevati zasluge nedavno umrlega maršala Grazianija in povabil občinski svet, naj bi se ga spomnil. To pa nekaterim svetovalcem ni bilo po volji in vnel bi se brez dvoma prepir, da ga ni župan še pravočasno preprečil s tem, da je kratkoma prešel na naslednjo točko.

Podžupan dr. Poterzio je poročal o pravilniku za živnozdravniško pomoč revnim živinorejcem, kakor ga je izdelal občinski izvršni odbor. Ta pravilnik predvideva živnozdravniško pomoč pri boleznih, nesrečah in pri porodu živali revnih živinorejcev, ki so vpisani, ali ki bodo vpisani v posebnem seznamu, potom prošnje, ki jo morajo zainteresiranci predstaviti posebni komisiji.

Občinski svet je nato odobril odstop zemljišča za gradnjo palače Socialnega skrbstva na Travniku, prispevek 300.000 lir za mestno godbo, prispevek 100.000 lir za stolni pevski zbor in prispevek 12.000 lir za organista v Štandrežu in 2 milijona lir kot prispevek za obč. glasbeno šolo. Nadalje so sklenili, da bodo podelili zlate kolajne 8 učiteljem za njih 40-letnico službovanja, nakar so še odobrili načrt za gradnjo dveh stanovanjskih hiš za občinske uslužbenke. Hiše bodo zgradili v ulici Rabatta in v ulici V. Veneto.

Slovo g. misijonarja Pavlina

Pred petimi meseci smo bili Goričani prvi, ki smo pozdravili misijonarja gospoda Pavlina, ko se je po 20 letih zopet vrnil v svoje rojstne kraje. Naglo so minili ti meseci in že smo na pragu nove ločitve. Vsako slovo je težko, zato ni čuda, če smo se tudi mi s težkim srcem ločili od prijaznega misijonarja, ko je zopet nastopil dolgo dolgo pot proti daljni Kitajski. V nedeljo zjutraj smo prisostvovali njegovi sv. maši v stolnici, poslušali njegove v srce

Bizjaka in dopisnika »Prim. dnevnika« Egon Krausa s sopotniki vred to tako udarilo, da so kot obliti rdeči petlini, brez sape, neznano kdaj odfrčali iz lastnih prostorov. Podobno klobuto je omenjena liga »socialistične iniciative« v Jadranu, Skrinjar-Bizjak-besednjakovci, prejela že prejšno jesen, ko je hotela poriniti Jadran v tako imenovano »Slovensko gospodarsko kulturno zvezo«, eno izmed zadnjih titovskih ponesrečenih rdečih kreatur.

Akademski klub Jadran pa bo moral svoj antikomunizem v bodoče z dejanji dokazati in to med ostalim tudi s stališčem, ki ga bo njegov novi odbor s predsednikom Pivkom in tajnikom Bašo na čelu zavzel do Zveze slov. kat. visokošolcev, ki so že pred časom iz Jadrana raje častno in pošteno izstopili, kot da bi s komunisti sodelovali.

To naj bo obenem koristen nauk za organizacije in posameznike, ki lahkomišlino s komunisti sodelujejo. Lahko je s komunisti skupaj priti, a težko se jih je iznebiti, kajne gospod Vesel?

Ta nauk sicer ni namenjen besednjakovcem, ki s titovimi komunisti, ramo ob ramo, itak hoté in namenoma sodelujejo. Oni so s svojimi gospodarji vred prejeli le zaslužno klobuto!

segajoče besede, ko nam je odkrival vzvišenost svojega apostolskega delovanja v skritih žrtvah in tihih radostih na misijonskih poljih. Popoldne pa mu je dekliška Marijina družba pripravila prisrčno akademijo v slovo.

Nabito polna dvorana je pokazala, kako priljubljeni so med nami misijonarji in kako živa je med slovenskimi verniki misijonska misel. Ljubko so nastopile male cvetke iz Vrta in zapele tri pesmice. Sledila je misijonska igrice v treh dejanjih. G. voditelj Mar. družbe je v kratkih besedah podal dosedanje razgibano življenje g. misijonarja Pavlina, ki ga je Bog že v zgodnji mladosti poklical v misijone.

Članica misijonskega odseka je nato v imenu Družbe in v imenu vseh goriških Slovencev podarila g. misijonarju križ, ki naj ga sedaj spremlja v njegovo drugo domovino, ga tolaži in krepa v vseh odgovorih in žrtvah. Gospod misijonar se je ganjen zahvalil za lepi dar. Za slovo nam je še enkrat zapel priljubljeno Ave Marijo v kitajščini.

Kot zadnjo in najlepšo točko tega večera so v belo oblečena dekleta uprizorile živo sliko »Pozdrav misijonskemu križu«.

Tako smo se poslovili od gospoda misijonarja, kateremu želimo srečno pot na daljno Kitajsko in obilo božjega blagoslova v njegovem težkem misijonskem delovanju. G. misijonar je namreč odpotoval iz Gorice še isti večer, iz Genove pa odpluje z ladjo v nedeljo 30. januarja.

Na Vrhu bodo dobili luč

Sovodenska občina je končno le dobila iz Rima dekret za napeljavo luči na Vrh. Manjkajo še nekatere formalnosti z električno družbo SELVEG, nakar bodo začeli napeljevati elektriko, ki jo vsi v vasi že tako težko pričakujejo. Čeravno je Vrh tako blizu Gorice, vendar se zdi kot da je ena najbolj pozabljenih gorskih vasic. No, elektriko bodo le dobili sedaj, ko se je dvajseto stoletje nagnilo že v drugo polovico.

Kaj pa pošta? To je tudi zadeva, ki tare uboge Vrhovce, saj se jim skoro ne izplača, da bi bili naročeni na časopise, ko

gledale sem in tja. Nato je s trdim glasom odgovoril:

»Gega« Marko, je li to pozdrav človeku, ki se vrne domov? Tudi jaz poznam postav, nobeden mi ne more braniti, da stanujem na zemlji mojih očetov. — Vi grozite z zakoni in pravico, toda zakaj niste izvršili pravice nad mojim očetom, ko je bil obkrožen s svojimi tovariši? — Takrat ste se ga bali. Jedli ste kruh in pili žganje. Njegov sin bi bil lahko ostal doma samo kot sluga, kot svobodni človek ni smel ostati pri vas. Toda jaz, o »Gega« Mark, ostanem, dokler se bo meni dopadlo, a ne vam!»

Bajraktar je povedal očetu Anastaziju vse besede, katere je slisal od Pala Gjoka.

Župnik je sklonil glavo in dejal sam pri sebi: »Sin namesto očeta« in se nato globoko zamislil.

PAL GJOKA

Pal Gjoka — kdo je ta človek? Da dobimo pravi odgovor, se moramo vrniti nekaj let nazaj. Svoj čas je živel v tem kraju neki Gjoka Mark, oče Pala Gjoka. Bil je zločinec, tat, ropar, strah svojih nasprotnikov, prokletstvo celega rodu. Nekdaj je bila njegova družina med

najbogatejšimi. Oče tega Gega Marka, ki je bil obenem Plak (star; starešina, vaški predstojnik) v vasi; za to nalogo so izbrali le može, ki so najbolj sloveli zaradi pravičnosti, poznavanja zakonov, moške besede itd. Imel je vse te lastnosti, da je glas o njem šel tudi v druge vasi. Toda Bog se ga je usmilil in poklical k sebi, predno je njegov sin Gega Mark začel svoje razbojniško življenje. Ta je po očetovi smrti podedoval veliko premoženje, ki ga je pa zapravil. Vslad neprestanega razsipanja, pijančevanja je kopelo ko sneg na soncu.

Prišel je dan, ko od vsega premoženja ni ostalo nič več, toda s tem se še ni končalo Gegovo razsipno življenje. Zbral je okoli sebe nekaj za vsilice zrelih tovarišev in s temi razbojniki je začel roparske pohode v dolino Mati, do Elbasana, Kruje, Drača in še dalje. Povsod, kamor ga je zaneslo, je pustil za seboj samo jok in kri. Nobenemu ni prizanesel, nikdo ni bil varen pred njim in njegovimi tovariši. Njegovo ime je bilo povsod poznano, od vseh proketo. S tem imenom je mati strašila otroke, kadar niso hoteli spat, s tem imenom so grozili bolj ko s puško. Imenovati Gjoka Marka je bilo kakor imenovati samega hudiča. In vendar — to ni posebnost samih

Albancev, marveč vseh ljudi — čeravno so se ga bali, so ga hvalili zaradi njegovega poguma in drznosti, junaštva, čudovitih dogodkov in kar je še podobnega. Če pomislimo še na njegovo postavu, moško lepoto, nenavadno moč telesa, drznost in hladnokrvnost, ni nič čudnega, če je Mark Gjoka postal nekaj narodni junak.

Vse nakradeno in naropano blago je spravil v Kryez, v lastno, trdnjavi podobno hišo, kjer je prirejal pojedine s svojimi tovariši. Ko mu je zmanjkalo, je šel v kako drugo vas ropat.

To zločinsko življenje pa je zadal enkrat nepričakovan konec. Nekega dne so našli Gjoka Marka mrtvega blizu Milota. Eden izmed njegovih tovarišev ga je ubil v prepiru zaradi neke ukradene stvari. Čeravno je preteklo precej časa po njegovi smrti, se vendar ni tako hitro potolažila jeza oškodovanih. Nezadovoljnost je še bolj narasčala tako, da je bil oče Anastazij prisiljen zahtevati, da se družina rajnega Marka Gjoka izžene iz domačega kraja in hiša požge, kot določa zakon. Ostal je takrat samo majhen dvanajstleten fantič, lep ko jutranja zarja, ubožen, sam na svetu. Ta deček je bil Pal Gjoka, o katerem govorimo.

pa jih dobijo tako pozno. Pismošne za Vrh sploh nimajo. Pošto prinese zdaj eden, zdaj drugi, ki se slučajno mudi v Sovodnjah. Kljub temu ima KG prav med Vrhovi lepo število naročnikov, kar priča, kako so ljudje željni dobre in poštene besede. Upajmo, da se bo tudi v tej zadevi našla rešitev, kakor se je našla za nape-ljavo luči.

Poročilo demografskega urada

Marsikoga bo zanimalo, kako je potekalo življenje v našem mestu v preteklem letu. Naj se le potolaži, ne bomo se izumrli, še bodo hoji za vsako prazno stanovanje in za vsako službeno mesto. Demografski urad namreč poroča, da je prebivalstvo našega mesta v preteklem letu naraslo za 936 oseb, tako da je celotno število vsega prebivalstva ob koncu preteklega leta znašalo 42.094 tukaj bivajočih oseb. Se eno veselo ugotovitev nam poroča demografski urad, namreč, da si bodo dekleta čez dvajset let lahko izbirala moža, kajti rodilo se je v preteklem letu, kakor tudi v letu 1953 več fantov kot pa deklic: 338 fantov in 286 deklic. Porok je bilo 235, smrtnih slučajev pa 496.

Zvesta služabnica

V bolnici usmiljenih bratov v Gorici je dne 20. januarja umrla Stanovnik Barbara (Beti), hišna pri znani družini dr. Huguesa, Corso Italia 16. Bila je zelo cenjena v družini, saj jim je bila kakor ena najbližjih iz družine. Celih 47 let je ostala zvesta v veselih in žalostnih trenutkih. Za 40-letnico zveste službe je prejela zlato odlikovanje od dr. Huguesa. Kakor je bila v življenju njihova zvesta Betty tako ji je družina dr. Huguesa ostala zvesta tudi ob smrti in jo kot člana svoje družine položila k večnemu počitku v lastno družinsko grobnico. Pokojna Betty se je rodila pred 63 leti na Horjuli pri Ljubljani v znani družini Stanovnik.

Njenim sorodnikom in družini dr. Huguesa iskreno sožalje, pokojni pa večni mir in pokoj!

Kmetско zavarovanje

Po kmetiskih občinah je sedaj na dnevnem redu vprašanje bolniškega zavarovanja kmetov in njih družin. Zakon Bonomi, kot ga imenujejo, je stopil v veljavo 16. jan. Volitve v upravne odbore, ki naj v posameznih občinah vodijo kmetске zavarovalne blagajne, se bodo vršile v začetku meseca marca. Ker se številni naši bralci za ta zakon zanimajo, objavimo v prihodnji številki daljšo in poljudno razlago izpod peresa večše osebe, ki nam je članek obljubila.

Sovodnje

Na seji občinskega odbora dne 21. febr. t. l. so bili sprejeti sledeči sklepi:

1. Najame se posojilo za napeljavo elektrike na Vrh. V diskusiji se je govorilo, da se mora dati luč tudi trem hišam pri Černicah; za ta predlog je glasoval soglasno celi odbor.

2. Šolskemu patronatu se je odobrilo 15.000 lir kakor lansko leto.

3. Odobrila se je prodaja občinskega zemljišča v Rupi gg. Venceslavu Buzinu in Ivanu Cotiču in na Peči g. Mihaelu Devetaku po 35 lir m².

4. Ko je prišla na vrsto točka glede namestitve občinskega tajnika kot stalnega nameščenca, je dal g. župan izprazniti občinstvo iz dvorane. Pri tajni seji je g. župan obrazložil zakon glede namestitve. Sledila je diskusija, pri kateri sta demokratiška svetovalec stvarno dokazala, da tajniku

kot osebi nista nasprotna, le zaradi njegove kategorije ne soglašata, zato ker občina Sovodnje spada v nižjo kategorijo, kot je njegova plačilna lestvica; in ves povišek, ki ga bo tajnik prejemal, bo šel na rame občinskih davkoplačevalcev. Zato sta zahtevala odložitve tega predloga. Pri tem sta stala tudi na stališču, da je na vidiku deželna avtonomija, kjer se bo lahko zahtevalo takega tajnika, ki bo več našega jezika. Sledilo je nato tajno glasovanje, pri katerem je zmagała frontaška večina z 8 proti 3 glasovom. S tem je bil tajnik sprejet kot stalni občinski nameščenec in frontaško-socialistični odbor je napravil spet veliko nepopravljivo napako nasproti našim občanem!

S T R Ž A Š K E G A

DRAMSKA SKUPINA IZ BORŠTA

ponovi v nedeljo 30. januarja
v župnijski dvorani v BAZOVICI
igro v treh dejanjih

ZA SREČO

Začetek ob 16.30!
Sodelujeta
borštanski cerkv. pevski zbor in godba.
Vabljeni!

Novi odloki vladnega generalnega komisarja

Vladni generalni komisar dr. Palamara je z dne 20. t. m. izdal vrsto odlokov, med drugim:

Upokojenci prejšnje Zavezniške vojaške uprave, ki so bili zopet sprejeti v službo pri uradih generalnega komisariata, ali v državnih uradih, ali v javnih ustanovah, in ki imajo nad 60.000 lir mesečne plače, prenehajo službovati z 28. februarjem. Za ostale pa je potrebna enomesečna odpoved.

Dne 1. marca t. l. preneha s službovanjem osebje bivšega ZVU, ki je zdaj v službi v uradih Generalnega komisariata in ki je dosegel starostno dobo 65 let. Nadalje se bo ustanovil v vsaki pokrajini odbor za javno pomoč in dobrodelnost, raztegnili se bodo tudi na tržaško ozemlje vsi zakoni in predpisi, ki so v veljavi v republiki glede odvetniškega in prokuratorskega poklica, razveljavi se ukaz ZVU glede nedovoljene nošnje vojaških in drugih uniform, proglašajo se za občerkoristna in nujna dela za gradnjo osnovne šole na Greti, kakor tudi, da se postavi elektrovod od kabine pri Briščkih do kabine za delay-nice domenskih vojašnic.

Tiskovni urad Vladnega generalnega komisarja sporoča:

Z ministrskim odlokom z dne 7. decembra 1954, objavljenim v Italijanskem uradnem listu št. 299, so bile določene nedelje, ko morajo državne železnice in javna prevozna podjetja pobirati na vozne listke pribitek v smislu zakona št. 1042 z dne 3. novembra 1954.

Te nedelje so:

9. in 30. januar 1955; 13. in 27. februar 1955; 13. marec 1955; 24. april 1955; 8. in 22. maj 1955; 26. junij 1955; 31. julij 1955; 21. avgust 1955; 25. september 1955; 8. december 1955.

Istočasno je sporočeno, da je bila zaupna blagajniška služba za zimsko pomoč akcije 1954-55 zavodu »Banca Commerciale Italiana«.

Rupa

SMRT VZORNEGA MOŽA

V Rupi smo pretekli terek popoldne pokopali vzornega domačina Leopolda Maraža. Pogreba se je udeležilo zelo veliko število ljudi, ki so tako izpričali, kako zelo so cenili dragega pokojnika, ki je bil skrben gospodar, dolgoleten cerkveni pevec in zaveden slovenski mož.

Bolezen ga je nepričakovano v starosti 57 let iztrgala domači družini, ki sedaj za njim žaluje. — Rupenski pevski zbor se je od svojega zvestega člana poslovil z žalostinkami doma, v cerkvi in na pokopališču. Žalujejo vdovi, hčeram Dorici, Poldici. Ivici ter sinu Jožku naše iskreno sožalje.

Misijonar Pavlin na Tržaškem

Rojan, Marijin dom, Opčine, Dolina, Mačkovlje, to so srečni kraji na Tržaškem, v katerih je predaval kitajski misijonar, č. g. Pavlin, goriški rojak. Le na Opčinah radi neprimerne ure ni bilo prave udeležbe, drugod pa povsod nad vse pričakovane. V dolinsko dvorano se ni še nagneto ob nobeni priliki toliko vaščanov kakor za ta slovensko-kitajski večer. Prav isto se je zgodilo v Trstu in Mačkovljah. Mladi misijonar zna pritegniti pozornost množic s svojo preprostostjo in domačnostjo. Povsod je doživel vihar ploskanja za krasno podano solo-petje v japonskem jeziku. Slike same niso bile prvotne, a je znal tako živahno razlagati in vmes po goriško-kitajsko zabeliti, da smo bili povsod izredno dobre volje.

Škoda je le, da je tako pozno prišel na Tržaško in ni mogel izvršiti programa v Bazovici, ker je moral prej odpotovati. Žal nam je, da se ni ob taki priliki kaj več naredilo za misijone v vseh krajih na Tržaškem in Goriškem. G. misijonar je sicer pripravil več govorov za radio »Vera in naš čas«, toda radi neprijaznosti slovenskega radijskega vodstva teh govorov mnogi na Tržaškem ne bomo slišali, ker imamo v tistem času (11.15) službo božjo.

G. misijonarja vsi številni tržaški prijatelji lepo pozdravljamo in se iskreno zahvaljujemo za obisk.

DOLINSKI

Verska ura na radiu

Novi čas za oddajo: Vera in naš čas, nam ni prav nič všeč. Če gremo malo bolj počasi od desete mase, sploh te oddaje ne slišimo. Oni, ki so oddaleč, se pa lahko kar potolažijo, da je ne bodo slišali vse dotlej, dokler ne bodo gospodje, ki o tem odločajo, bolj uvideli in našim željam ustregli. Čudno je, da je sedaj kar zaporedoma od 10. ure dalje verski program. Ali se ne bi dalo premakniti vsaj na pol dvanajsto uro? Bi se, če bi le hoteli. Če se najde za glasbo po željah kar tri in več ur na teden, pa se ne bi za versko uro, saj jo poslušala veliko ljudi.

Prav tako nam ni všeč, da so torkovo in četrtkovo dramsko uro premaknili od devetih in poldevetih. Bi lahko ostalo tam, kjer je vedno bilo leta in leta.

ŠIRITE NAŠ LIST!

Izredno veselje

Celotno prebivalstvo mesta Al Hogarija v Jemenu se je zbralo v mošaji k zahvalnemu bogoslužju, ker je požar uničil vse akte davčnega urada.

privoščijo mi prostosti, zraku, življenja. Preklinjajo ime onega, katerega so se enkrat bali, pred katerim so trepetali kot pes pred palico. Zaničujejo me, oddaljujejo se mi, nočejo me v svoji sredi. Oče, moj oče, gorje meni, nesrečnež! Joka je in zdihoval se je mladenič zgrudil na grob, poračen z divjinami rastlinami. Telo mu je trepetalo, jokal in vzdihoval je dalje.

Duhovnik je želel se mu približati in ga potolažiti, ker se mu je hudo smilil.

Čez nekaj minut je mladenič vstal in nehal jokati. Obraz se mu je potemnil, oči zasvetile, zaškrpjal je z zobmi, rekoč:

»Začnimo znova! Še se bodo bali tvojega imena, pa tudi pred mojim bodo trepetali. Prisegam na kolenih ob tvojem grobu, prisegam pri nebu in zemlji, na tem kamnu in križu!«

Naenkrat je obmolnil. Pred njim je stal oče Mavricij v sveti jezi zapovedujoč, z močnim glasom:

»O, nesrečnež! Nebo in zemljo kliče za pričo tvojim praznim in hudobnim grozljam. Ali misliš, da ni več tistega Boga, ki je pretrgal nit življenja tvojemu očetu in naenkrat napravil konec vsem njegovim hudobijam?«

ZAHVALA

Župnija svetega Ivana v Boljuncu naznanja, da je v sredo 19. januarja nenadoma umrl naš ljubljeni dušni pastir

preč. g. ANDREJ GABROVŠEK

v 63. letu strosti

Pokopali smo ga v petek 21. januarja po slovesni sv. maši zadušnici ob prisotnosti mnogih gg. duhovnikov in številnih vernikov.

Boljunski verniki zahvaljujemo vsemogočnega Boga, da je poslal naši vasi tako vzornega duhovnika, ki je šest let deloval med nami, dosegel pred kratkim ustanovitve naše nove župnije in sedaj počiva v naši zemlji.

Boljunski verniki se iskreno zahvaljujemo vsem gg. duhovnikom, ki so svojega sobrata v tako častnem številu spremljali na zadnji poti; zahvaljujemo se g. dekanu za svete cerkvene obrede, monsignorju Ukmarju, g. župniku Malalanu in domačemu g. učitelju za nagrobne govore; zahvaljujemo se pevskega zboru duhovnikov, ki so izvajali Perostjevo mašo Requiem, dalje številnim udeležencem pogreba, velikemu zastopstvu naše dolinske občine, gg. šolskim ravnateljem, mnogim predstavnikom raznih organizacij in ustanov iz Trsta, častitim šolskim sestram iz Doline, Boršta in Trsta, darovalcem vencev, domačemu pevskega zboru ter mnogim dobrim osebam, ki so kakorkoli pomagali ob smrti in pogrebu našega nepozabnega prvega župnika.

Sveto mašo za osmino bomo imeli v naši župni cerkvi v petek 28. januarja ob 8h.

Blagega duhovnika priporočamo v molitev. Naj v miru počiva med nami!

ZUPNIJA BOLJUNEC

DAROVI

ZA »KEMPERLOV SKLAD«

N. N. 2000; N. N., Dolina 500; č. g. Selam. Rim 550; goriška družbenica 2000; N. N. 5000 lir.

*

Za SLOVENSKO SIROTIŠČE

Goriška družbenica 2000; N. N. 5000 lir.
Vsem najlepša hvala!

*

ZA REVNE DIJAKE

Lestan R. 2300; Klanjšček Pavla 500; Sorli Evalija - Švica 1720; N. N. 50 lir.

ZA DOBRODELNO DRUŠTVO

N. N. 5000 lir.

Odgovorni urednik: Stanko Stančič
Tiska tiskarna Budin v Gorici

ZA TRŽAŠKO MARIJANIŠČE

V hvaležen spomin na 17-letno dušno-pastirsko delovanje pokojnega č. g. Andreja Gabrovška v Rojano darujejo rojanski verniki 10.000 lir za Marijanišče na Opčinah.

Marijina družba iz Rojana poklanja 10.000 lir za Marijanišče na Opčinah ob smrti priljubljenega bivšega voditelja č. g. Andreja Gabrovška; ob smrti sobrata Andreja Gabrovška daruje po 3.000 lir za Marijanišče in Katoliški glas Fr. Štuhce, duhovnik v Dolini.

DAROVI

I. K. za KD v Gorici 3.000, za Sirotišče 2.500, za Alojzijeve 2.500, za Slov. dom v Londonu 2.000 lir. Najlepša hvala!

DARILNE POŠILJKE

razpošilja še vedno
TVRDKA CITRUS
IMPORT & EXPORT

Lastnik: Aleksander Goljevšček

TRST - TORREBIANCA 27 - TELEFON 2-44-67

Obračajte se na nas s polnim zaupanjem
in najsolidneje Vam bomo postregli!

SREČANJE

Oče Mavricij je šel drugič v hišo k Dodi. To pot je bil mahnil čez hribe po stezi, po kateri se je zadnjič vrnil domov. Ta steza je bila — kakor smo že povedali — krajša, zato pa nekoliko bolj težavna. Pravzaprav je bil težji le prvi del, ki gre navkreber, potem je šlo navzdol v dolino do Dodove hiše.

Mladi duhovnik je prišel do cerkve sv. Jurija; kakor zadnjič, je tudi danes stopil noter za kratko molitev. Ko je prišel ven, da bi nadaljeval pot, je na cerkvenem pragu začuden obstal zaradi nenavadnega prizora, ki se je nudi njegovim očem.

Tam, kjer pot s pokopališča krene navzdol ob ovinku na desni, je zagledal mladega nepoznanega človeka, katerega ni oče Mavricij še nikoli videl. To ga je močno začudilo, ker tujece ne more nikoli sam prepoznati meje svojega rodu. Ta je moral biti Albanec, kakor je kazala obleka, ki je bila čista, fina in elegantna, to je kazalo, da je neznanec mešan, hribovec ali Mirditaš, kristjan ali mohamedanec, ker je imel od vsakega malo.

Tujec se je zdel ta človek, vendar ga je moralo nekaj družiti s to zemljo, na kateri

je klečal, ker so njegove oči iskale na desno in levo, dokler niso obstale na malem kamnu, na katerega je nevešča roka napravila križ. Tihoma vzdihujoč je neznanec pokleknil pred ta kamen.

Mlademu duhovniku je naenkrat prišlo v glavo: To je Pal Gjoka na očetovem grobu!

Franciškan je začutil veliko usmiljenje do tega osirotelega, osamljenega človeka. Njega, ki je bil vajen jokati z jokajočimi, je ta pogled močno ganil. V resnici je bilo to nekaj žalostnega. Mladenič je pokleknil na zemljo, na kateri ni ostalo več nobenega znamenja nekdanjega groba. Neštevilne človeške noge so teptale to zemljo, da se je popolnoma zravnila; pokrivalo je to samo trnje in plevel. Na to zapuščeno je gledal mladenič, kakor bi hotel z očmi objeti zemljo groba in prodreti noter do mrtvega, katerega si je tako živo predstavljaval pred seboj. Tako sklonjen je Pal Gjoka spregovoril nekaj besed:

»V tuji zemlji me ni mogel nobeden trpeti, zato sem se vrnil v domači kraj. Oče, moj oče, dosti sem jokal v tujini, kjer nisem našel človeka, ki bi me rad imel, in tudi jaz nisem ljubil nikogar. Ti ljudje tukaj pa so še hudobnejši ko tujei, ne

Pal Gjoka je vstal. Kakor njegov nasprotnik se je tudi on postavil pokoncu, pripravljen za obrambo. Drzno sta si gledala v oči.

»Povej, so te poslali zasledovat človeka brez obrambe, ki je šel k mrtvim, ker mu živi niso hoteli dati zavetja? Ej, gospod, je to tvoja vljudnost in gostoljubnost?«

»Kako moreš zasramovati duhovnika na svetem kraju, na cerkvenem zemljišču?«

»Tudi ti z zakonom v roki! Pa tudi jaz poznam kanon in njegove določbe, ki pravijo: »Spoštuj župnika, a ne brigaj se za njegovega služabnika!«

Te zadnje besede so bile za duhovnika kakor nož v sree, kot bi mu pljunil v obraz. Postal je ves rdeč od jeze. Vendar se je umiril, ko se je spomnil, da je služabnik vere in ljubezni. Spustil je roko, ki je grozila, spomnil se je obleke, ki jo je nosil, zato je začel z mehkim, mrim glasom:

»Nisem prišel k tebi, da bi te žalil. Želim te tolažiti in ti svetovati.«

»Ne govori več!« — mu je Pal Gjoka prekinil besede, — »ali mar misliš, da sem otrok, ki se privabi s sladkorjem? Vrag naj vas vse pobere!«

Nato je izginil v gozd.

Duhovnik je obstal kakor okamenel. Ni si znal razložiti tega, kar so videle njegove oči in slišala njegova ušesa. Se morda ni znal prav obnašati? Ali ga je žalil z besedo? Kako težko je razumeti te Albance in še težje imeti z njim opravka!

Vprašal bo očeta Anastazija — si je mislil — toda ne, ne bi upal mu vsega povedati. Težko bi mu bilo, jezil bi se in vsa stvar bi se poslabšala namesto poboljšala.

Začel je nadaljevati pot in po kratkem času dospel do hiše starega Doda.

Na dvorišču je našel dečka, ki je spuščal živino iz hleva, da bi jo gnal na pašo. Bil je težko zatopljen v svoje opravilo, da ni opazil vstopivšega duhovnika, ki ga je opazoval, kako skrbno in vestno opravlja svoj posel.

Ni mu bilo treba povpraševati, kdo je ta deček ali kako se imenuje, naravno da je mali Ndou, brat Lule, saj ji je povsem podoben, celo po glasu, ki je čist in zvočen kakor žuborenje malega potoka.

Ndou se je obrnil proti vratom dvorišča, zapazil je duhovnika, močno zardel, stopil k njemu in ga pozdravil:

(Nadaljevanje)